

Kehitysyhteistyön lainsäädäntöhankeksen päätyöryhmän kokous

Aika: 5.10.

Paikka: Ulkoministeriö

Osallistujat:

Alivaltiosihteeri Pasi Hellman, Ulkoministeriö (puheenjohtaja)

Apulaisosastopäällikkö Juha Savolainen, Ulkoministeriö (varapuheenjohtaja)

Ulkoasiainneuvos Eija Rotinen, Ulkoministeriö

Yksikön päällikkö Emmi Oikari, Ulkoministeriö

Yksikön päällikkö Ramses Malaty, Ulkoministeriö

Tiiminvetäjä Oskar Kass, Ulkoministeriö

Lainsäädäntöneuvos Johanna Lahti, Ulkoministeriö

Ylitarkastaja Venla Voutilainen, Ulkoministeriö

Lainsäädäntösihteeri Sara Piirainen, Ulkoministeriö

Lainsäädäntösihteeri Annastiina Ali-Lekkala, Ulkoministeriö

Tarkastaja Eetu Tulonen, Ulkoministeriö (sihteeri)

Asiantuntijat:

Hallintojohtaja Minnamari Marttila, Finnfund

1. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja

2. Alatyöryhmien kuulumiset

Finnfund-alatyöryhmä

Työryhmän edellisissä kokouksissa on käsitelty teknistä tukea, investointitukea sekä edellytyksiä ulkoistaa DevPlat-hanke osittain Finnfundille.

Teknisen- ja investointituen selvitysten perusteella vaikuttaa todennäköiseltä, että uusi laki tulee notifioida Euroopan komissiolle. Alankomaiden Invest International, jonka toiminnassa on valtiontukinäkökulmasta samankaltaisuuksia, on notifoitu vastikään.

Alatyöryhmä on tunnistanut seuraavat vaihtoehdot toteutettavuusselvitysten tekemiselle, joita voitaisiin tehdä myös ilman Finnfund-lain muutosta:

- a) De minimis -päätöksiä
- b) Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisina päätöksiä
- c) Valtionavustuslain nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen tukiohjelman, joka on notifioitu komissiolle

- d) Tukien myöntäminen vain, mikäli toimenpide ei ole SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea

Työryhmä totesi vaihtoehdon C ensisijaisesti selvitettäväksi vaihtoehdoksi. Tunnistetuista toteutustavoista vaihtoehtoa D pidettiin heikosti toimivana tämän jokaisen päätöksen kohdalla tehtävän erillisen harkinnan aiheuttaman työmäärän takia. Vaihtoehdon A ei todettu myöskään todennäköisesti tuottavan haluttuja tuloksia de minimis -tukirajojen takia. Pitkällä tähtäimellä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muutos koskien kehitysyhteistyötä voisi olla toivottavaa, mutta vaatii täysin oman prosessinsa. Tämä vaatisi myös laajempaa kokonaisharkintaa ja sekä Suomen kannan muodostuksen, mikäli valtuusasetus halutaan avata.

DevPlatin ulkoistuksesta on käyty keskustelua, eikä tälle vaikuta olevan sääntelytekniisiä esteitä. Tiedonjakoon sisältyy kysymyksiä, joiden ratkaisu tulee vaatimaan asiasta säätämistä.

Kehityspoliittiset laina ja sijoitukset -alatyöryhmä

Rahastosijoituksiin liittyvät selvitykset on priorisoitu työsuunnitelmassa. Muistio ehdotettavasta sääntelystä ei tule valmistumaan vuoden 2023 aikana toimivaltakysymysten selvittämiseen liittyvien yhä avoinna olevien kysymysten takia. Sijoitukset kehityspankkeihin perustuvat näistä säädettyihin perustamissopimuksiin, mutta muiden rahastojen osalta vastaavaa säädöspohjaa ei ole. Koska rahastosijoituksiin ei sovellu erillissääntelyä, kohdistetaan tarkastelu ensisijaisesti näihin.

Alatyöryhmään on saatu uusia jäseniä TEM:stä, VM:stä ja VNK:sta, minkä odotetaan edistävän tarvittavien selvitysten ja muille ministeriöille lähetettävien lausuntopyyntöjen etenemistä. Alatyöryhmä ei ole saanut VNK:lta ohjeistusta OKV:n UM:lle antaman huomautuksen tulkintaan koskien Afrikan kehityspankin pääomakorotusta sekä lakia valtioneuvostosta ja valtioneuvoston ohjesäännöstä.

Alatyöryhmä pyysi näkemystä lausuntopyyntöns lähettämisestä VNK:lle ja VM:lle sekä julkisoikeuden professorin lausunnon hankkimisesta tarvittaessa. Työryhmä totesi, että lausuntopyyntöjen tulee olla tarkkarajaisia, ja toimivaltakeskustelua on tarkoituksenmukaista käydä vain siinä laajuudessa, mikä on alatyöryhmän selvitysten kannalta tarpeen.

Seuraavien kokousten agendalla: Valtiontukikysymykset, rahoitusmarkkinalainsäädännön soveltuminen valtion sijoitustoimintaan, valtion omistajaohjauksen periaatteet ja lain valtion yhtiöomistuksesta soveltuminen, kartoitus yleisistunnossa ratkaistavia taloudellisia asioita koskevan VNOS 4 §:n selventämisestä muiden ministeriöiden toimialoilla.

PIF-alatyöryhmä

Alatyöryhmässä on tarkasteltu toteutettavuusselvityksiin liittyviä seikkoja etenkin OECD:n vientiluottokonsensuksen osalta ja tullut johtopäätökseen, ettei tähän liity erilliskysymyksiä, joka estäisi Finnfund-alatyöryhmän selvitysten soveltamista myös PIF:n osalta.

Muut

Annastiina Ali-Lekkala aloittanut alatyöryhmän uutena jäsenenä. Työsuunnitelmassa seuraavina ovat IKI-lakia ja ulkoministeriön julkisten hallintotehtävien ulkoistuksia koskevat selvitykset. Alatyöryhmän tarkastelussa on IKI-lain soveltamisen laajentaminen. Työryhmä totesi, että tavoitteena on syytä olla ulkoministeriön ulkoistustarpeita mahdollisimman laajasti kattava laki.

3. Muut esille tulevat asiat

Työryhmä kävi keskustelua Oikeusministeriössä käynnissä olevasta julkisuuslain uudistuksesta. Mikäli erityistehtävayhtiöiden asiakirjoja ehdotetaan lähtökohtaisesti julkisiksi ja uudistettu julkisuuslaki sallii erillissäätäminen, olisi liikesalaisuutta koskeva sääntely Finnfund-laissa todennäköisesti yhtiön toimintaedellytysten kannalta toivottavaa.

Juristiresurssia lainsäädäntöhankkeeseen tullaan esittämään jatkettavaksi osana TTS-prosessia.